

بررسی معماری منظر در باغ ایرانی

الهام عباسی

مدرس دانشکده فنی حرفه ای سما ، دانشگاه آزاد اسلامی ، کازرون ، فارس ، Elham.abbasi7@gmail.com

چکیده

معماری باغ ایرانی که نام چهار باغ ایرانی را به عنوان نقش کلیدی محسوب خود نموده ، صفتی است که برحسب مقتضیات اقلیمی یا جهانبینی و فرهنگ قوم ایرانی در آن برهه زمانی به معماری منظر افزوده شده ، یا شاید عنصر بنیادی و جهت اساسی پدید آمدن یک محیط سبز است .

معماری ایران دارای حضور باغ به سبک خاص خود است و پدید آورنده الگوهای بی نظیر است که در راستای گسترش شهری بوده است ؛ نه تنها باغ ها از موقعیت شهری تاثیر پذیرفته اند هم چنین شهر و مجموعه شهری نیز تحت تاثیر باغ یا مجموعه باغ ها قرار گرفته اند و حتی گاهی استخوان بندی محور های اصلی شهر را شکل بخشیده اند . بخش وسیعی از محیط های سبز و از جمله باغ های تاریخی در حال نابودی است ؛ آسیبی که به فرهنگ و هنر معماری فضای سبز وجود دارد شاید هرگز جبران نخواهد شد . آنچه که در این مقاله مورد توجه قرار گرفته است ، رویکرد معماری منظر نسبت به مسائل محیطی است ؛ هر چند که جدا کردن این موضوع از جنبه های فرهنگی و اجتماعی کاری اشتباه است . در این مقاله ابتدا به اهداف باغ سازی ایرانی به عنوان یک شاخص اصیل در فرهنگ منظر می پردازد و بعد از آن به عناصر باغ سازی ایرانی که در گذشته اصالت و پایداری داشته ولی به تدریج جای خود را به فضاهای سبز کلیشه ای بدون معنا داده است ؛ که باعث تضعیف محیط سبز شهری گردیده است مورد بررسی قرار گرفته است و هم چنین به بررسی ، نقش آب به عنوان یکی از اساسی ترین عناصر باغ پرداخته شده است . در انتهای این نوشتار نقش کلیدی باغ به عنوان یکی از برنامه ریزی ها در شهر که باعث آبادانی می شود و راه کارهای آن را ارائه می نماید تا نواقص طراحی امروزی را در یافته و خط مشی کامل تری را پیشنهاد می دهد . باغ سازی ایرانی ریشه های ماندگاری دارد و با جستجو درباره معضلات پیش روی که بر انسان و محیط اطرافش می بیند ، راه حل آن در طراحی سبز پایدار است ؛ و نقش شهر سبز را هر چه بیشتر آشکارتر می گردد . به نظر می رسد یکی از مهم ترین اهداف ، حفظ طبیعت و اصلاح نگاه به آن است . تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه این پژوهش مبتنی بر گردآوری اطلاعات ، مطالعات کتابخانه ای است و رویکردی توصیفی دارد . نتایج به دست آمده از این پژوهش با هدف معماری منظر به اصطلاح به رابطه انسان و محیط می پردازد .

واژه های کلیدی : اقلیم ، باغ ، آب ، منظر ، بعد قانونی